

**Operatie aan de teelballen
voor de behandeling van
prostaatkanker
(subcapsulaire orchidectomie)**

Maatschap Urologie IJsselland Ziekenhuis

Inleiding

Binnenkort ondergaat u een operatie aan de teelballen voor het behandelen van prostaatkanker. Deze ingreep wordt een subcapsulaire orchidectomie genoemd.

In deze folder geven wij informatie over deze operatie en over de periode na de operatie. Dit is een aanvulling op de voorlichting van uw behandelend arts.

In de teelballen wordt het mannelijke geslachtshormoon testosteron geproduceerd. De groei van prostaatkankercellen is afhankelijk van een constante hoeveelheid van het testosteron in het bloed. Als prostaatkanker uitgezaaid is, is het belangrijk om dit hormoon uit te schakelen. Zo wordt de groei van de prostaatkankercel afgeremd en worden eventueel bestaande klachten, zoals pijn, verlicht.

Het onderdrukken van de productie van testosteron kan op twee manieren gebeuren: met medicijnen en door middel van een operatie.

Uw uroloog heeft in overleg met u besloten tot een operatie. Daarbij wordt alleen het testosteronproducerend weefsel in de teelballen operatief verwijderd, maar niet de gehele teelbal. Hierdoor stopt de testosteronproductie in de teelballen. U hoeft na de operatie niet (meer) behandeld te worden met medicijnen.

Vorbereidingen op de polikliniek

- U krijgt een gesprek met een verpleegkundige van de afdeling urologie. De verpleegkundige noteert alle gegevens die van belang zijn voor de operatie en geeft u informatie over de operatie en over de periode van herstel.
- Dezelfde dag heeft u een afspraak met de anesthesioloog. Die zal u informeren over de verdoving. Na 'groen licht' van de anesthesioloog wordt uw operatie gepland.

- Wanneer u bloedverdunnende medicijnen gebruikt moet u dit melden bij de verpleegkundige én bij de anesthesioloog.

Vorbereiding thuis

- Een week vóór de operatie moet u stoppen met het slikken van bloedverdunnende medicijnen.
- U moet de balzak helemaal scheren, dit is nodig om infecties te voorkomen.
- Neem voor de zekerheid op de dag van de operatie uw nachtkleding en toiletpullen mee. De operatie vindt meestal in dagopname plaats, maar het kan ook voorkomen dat u een nacht moet blijven.
- Neem ook een strak zittende onderbroek of een zwembroek mee naar het ziekenhuis. Het is raadzaam om deze vanaf de eerste dag na de operatie te dragen.

De opnamedag

- U wordt volgens de 6-4-2 regel nuchter opgenomen op de afdeling urologie (zie de folder **Anesthesie en verdoving voor volwassenen**).
- De verpleegkundige van de afdeling neemt met u de eventuele veranderingen door naar aanleiding van het gesprek met u op de polikliniek.
- De verpleegkundige controleert of u uw balzak geschoren heeft.
- Ook vraagt de verpleegkundige u om nog even naar het toilet te gaan.
- Een uur vóór de operatie krijgt u premedicatie, zoals dat is afgesproken met de anesthesioloog. Dit zijn medicijnen die uw lichaam voorbereiden op de verdoving. Van de verpleegkundige krijgt u daarvoor één of meerdere tabletten, onder andere pijnstillers en medicijnen die u kalm of slaperig maken.

- Vervolgens brengt de verpleging u naar de operatieafdeling. Dat gebeurt zodra er gebeld is dat ze u verwachten.
- Tijdens de opname krijgt u een injectie in uw bovenbeen of buik. Dit vermindert de kans op een trombosebeen. Deze injectie krijgt u elke avond, totdat u met ontslag gaat.

De operatie

De operatie vindt plaats onder algehele narcose of onder regionale verdoving (ruggenprik). De voorkeur van de anesthesioloog gaat meestal naar dit laatste uit.

De operatie duurt ongeveer 30 minuten en gaat als volgt:

- De arts maakt een snee in het midden van de balzak.
- Om de teelbal zit een kapsel. De arts opent dit kapsel, waarna alleen het hormoonproducerend gedeelte van de teelbal verwijderd wordt. Daarna wordt het kapsel weer gesloten.
- De wond wordt meestal met oplosbare hechtingen gesloten.

Na de operatie

Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer. Hier worden uw hartslag, bloeddruk en pijn gecontroleerd. Zodra deze controles stabiel zijn, wordt u teruggebracht naar de verpleegafdeling. De controles worden op de verpleegafdeling nog een aantal malen herhaald.

Wat kunt u na de operatie verwachten?

- In uw arm heeft u een **infuus**.
- U heeft **verbandgazen** om uw balzak.

Uw herstel

- De verpleegkundige noteert én controleert wat u drinkt, hoeveel u plast (daarom vragen wij u in een urinaal te plassen) en wat u achterhoudt in uw blaas na het plassen. Dit wordt met behulp van een echoapparaat bepaald.
- De uroloog bepaalt in overleg met u wanneer u naar huis mag: dezelfde dag of de dag na de operatie. In principe kunt u in de loop van de operatiedag naar huis – als het plassen goed gaat.
- De verbandgazen kunt u de volgende dag verwijderen en daarna kunt u weer douchen.
- Het is raadzaam een strak zittende onderbroek of zwembroek te dragen die steun geeft. Hiermee vermindert u de kans op een zwelling.
- Doe de eerste week na de ingreep rustig aan. U voelt zelf het beste wat u wel en niet kunt.
- Het is verstandig geen grote afstanden te wandelen of vaak te bukken.
- Na 2 weken kunt u meestal al uw bezigheden, zoals fietsen en sporten, hervatten.

Mogelijke complicaties

- **Nabloeding:**
De vliezen van de balzak zijn heel goed doorbloed. Vaak is er een matige bloeduitstorting te zien, het lichaam zal deze geleidelijk aan herstellen.
Soms is de bloeduitstorting zo fors dat deze gepaard gaat met pijn. Neem dan contact op met het ziekenhuis.
- **Ontsteking:**
De balzak is rood en pijnlijk. Dit kan gepaard gaan met koorts. Neem dan contact op met het ziekenhuis.

Wanneer moet u na ontslag tot aan uw eerste poliklinische controle contact opnemen met het ziekenhuis?

- Bij een forse bloeding: u heeft een forse en pijnlijke zwelling direct na de operatie
- Bij een ontsteking van de balzak: u heeft een rode en pijnlijke zwelling die geleidelijk aan ontstaan is na de operatie
- Bij koorts boven de 38,5 °C

Belangrijke telefoonnummers:

IJsselland Ziekenhuis: 010 – 258 5000

Polikliniek Urologie: 010 – 258 5980

Spoeisende Hulp: 010 – 258 5125

Nacontrole op de polikliniek

Na zes weken komt u bij uw uroloog op controle. Dan wordt de PSA-waarde in uw bloed gecontroleerd. Voor de bloeding krijgt u een telefonische afspraak mee.

Heeft u nog vragen?

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan kunt u ze stellen aan de behandelend specialist of aan de verpleegkundige op de afdeling.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.